

Letnik XV.

1883.

Št. 2.

Izhaja
po dvakrat na mesec v Ljubljani,
in to 10. in 25. dne, ko ga prebere
in ne konfiscira
policija.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po
15 kr. v administraciji, Ključarske ulice (pod mestnim
trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Veljá
celo leto 3 gld., pol leta 1 gld.
50 kr. in četrt leta 80 kr. za
vsacega brez ozira na stan,
narodnost in vero.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Telegram „Brenceljnu“.

(Iz Pariza nekoliko prepozno došel.)

*Ko je Gambeta bil na smrtni postelji in videl,
da mora umreti, je zdihnil:*

*„Oh, zakaj sem predsednik francoske republike
in zakaj ne Pirkar, deželni šolski nadzornik kranjski!“*

„Kako to?“ — ga prašajo prijatelji zavzeti.

*„I, ker bi mi ne bilo treba še umreti. Verje-
mite mi, da bi jaz, kakor Pirkar, živel tako dolgo,
dokler bi bil deželni šolski nadzornik in deželni šolski
nadzornik bi bil, dokler bi živel, kakor bo on.“*

Zmešane novice iz raznih krajev.

Pirkarja so na Francoskem zaprli, ker je razglasil
nekak oklic do ljudstva zoper francosko republiko. —
Princ Napoleon je na Kranjskem še deželni šolski nad-
zornik.

Dežman je oni teden pri nekem shodu ljubljanskih
nemškutarjev vzel svojo pinjo v roke in naglo nabral čez
200 gld., ktere je poslal potem vredništvu „Mira“ v Ce-
lovec s tem namenom, da bi ta koroškimi Slovencem tako
potrebni list podprl. — Več narodnjakov na Notranjskem
je poslalo „Celjskemu buteljnu“ (kakor pravijo „Kmet-
skemu prijatlu“) naročnino za 20 listov.

Vitez Gariboldi, dr. Šraj in Šafarjev Dolfi so
sklenili podati se k ministru Konradu s silno prošnjo,
da bi se v Ljubljani vendar enkrat osnovalo slovensko

vseučilišče. — Shod odličnejih narodnjakov v Ljubljani je
sklenil napraviti posebno loterijo za nemški „šulferajn“,
ker drugače ne more nič kaj naprej.

Bismark je zdaj vendar le razpustil deželni zbor
kranjski in razpisane so nove volitve. — Taaffe je še
vedno zelo krepek in ne misli popustiti še tako naglo
mesta nemškega ali pruskega kancelarja.

Da tržaški namestnik Pretis nikdar ni delal bomb
in jih tudi delati ne zna, je zdaj očitno dokazano. — Da
bi lahonska kača „irredenta“ bila Pretisu nevarna, je
gola domišljija nekterih, ki ga ne poznajo.

Ljubljanski doktorji, t. j. advokati in notarji, so se
zdaj prav hudo pritožili zoper to, da jim jetniki na Gradu
in v posilni delavnici škodo delajo s tem, da v njih pod-
ročje spadajoča pisma izdelujejo. — Niže vrste obrtniki
ljubljski so ene misli o tem, da je advokatov premalo
in prav zadovoljni s postavo, po kateri ne sme nihče po-
stati oderuh, ki se tega rokodelstva ni učil.

Slišati je, da se duhovniki, posebno nižji, mislijo
pritožiti pri ministerstvu, češ, da imajo preveč plače. —
Ravno tako se bodo kmetje pritožili, da še zmiraj pre-
malo davkov plačujejo.

Ljubljanski kazinci so sklenili, svoje zabave odslej
imeti v čitalnici, ker jih tam ne bode nihče motil. — Ne-
ktere vrste Slovenci zahajajo v kazino, menda zato, da
bi se kaj naučili, ker po zaušnice vendar ne hodijo tje.

Ljubljansko konstitititaticicacijsko društvo bo imelo
prav kmalu zbor, v katerem bo volilo novo avstrijsko mi-
nisterstvo. — Oni teden so ljudje slišali uši kašljati pa
bolhe tuliti.

Jezična Žefa.

Kaj ne, dolg' me ni blo z Duneja, zato sem pa tud' velik' lepša in bolj vglētšana, kakor sem bla pred. Sej se tud' drug' ldje, k' očjo postat' več' gospodje, hodjo na Dunej izmeštrat, ker kdor na Duneji ni bil, tako nič ne velja. Kje sem služila in kako se m' je godil', to bom drug bart povedala, za dons bi blo predolgo, če prav vem, de b' marsikdo izmed vas to rad zvedel. Tud' sem našla na miz' tolk' pisem, de vam morem nekej povedat', k' ldje, k' so me v službo prosil', komej čakajo na-

odgovor. Pustila m' jih je Špela, k' je bla tolk časa namest mene, in mislim, de ste bli zadovoljni ž njo.

Nej ob kratkem brž povem, kaj je blo v teh pismih, de bote vedli, zakaj jest nisem mogla in otlā nobene telh ponudenih mi služb sprejet'.

Prvo je blo od štajarske strani, de b' šla enkrat ke k' eni deklini pogledat, kaj je z neko malenkostjo, k' jo ni blo na dan, čeravno se je pričakvala, in k' je neka komisija potlej mal' čudno nardila; pa tam se m' je nekej nevarno zdel', sem pa rajš' kar kratko odgovorila, de me ne bo.

Drugo je blo iz Ibljane, tam od Žabjeka nekod, in rečen' je blo, de se tam „puselni“ dobivajo kar po tucatih; kdor jih vzame 25, dobi še enga po vrh'. Ker imam jest pa raj štruklje, cmoke ali kar kol', tud' ke ne bom šla — že zato ne, ker sem vajena služb le pri bolj znanih in imenitnih ljudeh in rodovinah.

Treka služba bi pa že bla, če b' tud' pri ti ne blo kljuke. Vid'te, reč je taka. Gospod in gospa b' bla že še za eno pošteno kuharce, pa imata otroke, k' so jima že čist čez glavo zrasli, k' sta bla oba pred predobra ž njimi. Zdej gospodiča, k' sta še smrkova pod nosom in mlečna pod brado, že za frajlcami lazita pa se s kelnar-cami cukata, kakor odraščen' ldje, kadita pa tud' kakor tist lukamatija, čeravn' b' se jima kifelc v ustih bolj podal ko cigara. Frajlca pa, k' je takrat, k' sem jest iz Ibljane šla, še kratke gvantce nosila, se že tud' lovi in kavkatira s štedenti pa komisarji. Pri tak' rodovin' b' jest tud' ne otlā služit', sem že dost' skušena, kako sitno je in kako se človk lahko zamer', če noče imet' oči zmi-rej zatisnenih.

Potem je blo še več' pisem od hinavcov, k' se v obraz idem prilizujejo, za hrbtom jim pa osle kažejo; bil je vmes tud' ibljansk' trgovc, k' kej rad farovškim kuhar-

cam prodaja rute al kar očjo, če pa o duhovnih govori, pa zmiraj piha „far — farucelj“. No, pa s takmi pismi sem kar peč podkurila, še odgovora nisem dala, ker se mi še ne godi tako slab', de b' mogla že v take službe hodit'.

Že sem otlā vse še druge take reči vreč' v peč, kar zagledam pismo iz Marn- al Narnberga tam na Štajarskem nek; odprem in pogledam, pa vidim, de je od tistga šolskega rešpehtarja, k' ima tako nekak druge šomaštre al učitelje pod seboj.

„Ej, pa ne, de b' tud' ta ne mogel dobit' doma kuharce, de mene pros', k' sem tako daleč!“

To s' mislim in preberem pismo, pa komej, k' je tako slab slovensk pisan, kakor de b' ga bil pisal kakšen star kočevarsk koprol. Res, prosil me je v službo in pisal, de mu je treba enkrat ene prave, zastopne kuharce, ne pa takih, k' so zmirej v rokovicah in še s šlarjarjem okol' njega.

Ta služba se m' ni ravno napčna zdela, mislila sem si: „če prav ta rešpehtar zdej še ne zna dobro slovensk', se bo pa od tebe naučil, boš še dobro delo storila, če greš k njem.“

Al jest ne grem nikamer rada prenaglo, posebno tako deleč ne; zato premišlujem, kaj bi storila, pa mi pride na misel Špela, k' je po svet' že tolk' skusla in tud' velik' več' ldi pozna kot jest. K ti se podam in jo prašam, če vé kej, kako in kaj je s tistim šolskim rešpehtarjam v Marn- al Narnberg.

„O ja, se ve de vem, sej marskdo ve“ — odgovori Špela — „ti bom prec povedala, de veš, kako in kaj je ž njim.“

„No, to m' je prav vseč, Špela“ — rečem jest — „le povej, kar veš!“

Zdej pa Špela začne pravit', de je enkrat že tam bla, to je blo, k' je šla mem' tistga grofa Bergintala pa Kamškega straha, k' je bil enkrat sedel že na Duneji. Takrat ni šla k tem rešpehtarji, zvedla je od njega že tolk', de m' je lahko povedala, kakšen in kaj de je.

„Nejpred“ — je rekla Špela — „vedi, da je ta rešpehtar, k' se mu mende Pumpgortnar prav', ves zateleban v tistga celjskega buteljna, k' se tam pri nek' Rakovi uši tiska. Potlej pa zna on poseben dobro bindiš, kar ti ne znaš. On bo rekel ti: „duri gor naredi“ in pa „duri cú naredi“, „pa še flašo nafule“. Tega ti ne razumiš, se ve de ne!“

„Zares ne“ — odgovorim jest — „sej duri ima vender že naryene, če jih pa nima, mu jih more pa tišlar naredit'.“ „No, vidiš! — reče Špela. — „Pa to še ni vse. On je od slovenske matere, pa b' rad slovensk' jezik kar snedel in vse potajčal. Nej ti povem še eno dogodbo, k' je prav fest. Kder ta gospod rešpehtar kam gredo šole gledat, se tud' pri duhovnih oglasjo — že veš, zakaj. Enkrat so pa bli pri enem učitelji, k' jim je pri pogostvanji postavil na mizo svojo najlepšo kupo. Ta je gospod rešpehtarju tako v oči silila, de je ubogi učitelj to zapazil in jim jo ponudil. Se ve, de so jo potlej ta gospod rešpehtar kar v žep vteknil' in domu nesli. Če gredo pa na kmete kam, se dajo rad' pogostit od njih, potlej pa pravjo, de so kmetje neumni, pa po nemški,

kar je res. K' so prišli novi tehant, niso jim otlili otrok naprot peljat', de b' jih bli pozdravli s kakšno pesmijo: le če b' se bil kakšen vrag pripeljal', b' jim bli morde to dovolil'. Zraven tega so pa tud' nejhujš' gonjač tistga nemškega šulferajna, od kterga gotovo še nis' nič dobrega slišala. Boš šla k takmu rešpehtarju al ne?"

„Ne bom šla! Lepa hvala za pojasnilo, Špela!“

Tako sva se ločili. Na te kraje ne grem nikamer; kam bom šla, bom že drugič povedala, pa tud', kako se mi je na Duneji godil'.

Pa zdrav' za zdej!

Kako slabo blago rado k gospodarju nazaj pride.

Podučna povest, posebno za kmeta.

Robavs je veljal daleč okoli za zeló navihanega moža v kmetiji in kupčiji in se je tudi sam rad pobahal s tem, še rajše pa je poslušal, če ga je kdo hvalil; za poliček vina ali kaj družega mu o taki priliki ni bilo nič in ljudje so to njegovo slabost radi obračali sebi v prid.

Ali kakor se najbistrejemu človeku marsikdaj primeri, da se vjame na limance, ker sebi preveč zaupa, tako se je zgodilo tudi Robavsu; na živinskem sejmu ga je nekdo prav grdo opeharil s konjem in volom. Konj namreč, ki ga je tam kupil, je bil pač res lep, da je vsa vas gledala za njim, ko ga je pripeljal s sejma; razen tega se je podál k njegovemu drugemu kakor krajcar h krajcarju — sploh, bil je tak, da se je res mogel bahati ž njim. Ali ta ponós ni dolgo trpel, kajti kmalu zapazi Robavs, da je konj trmast ko štor, razen tega pa še na levem očesu slep.

Nič boljše ni bilo z volom. Tudi temu so se ljudje čudili, ko ga je domu prignal, ker je bil velik, košen in najboljšega plemena. Pa komaj je bil dva dni v hlevu, je zapazil hlapec, da ne mara jesti, in ko ga hoče vpreči v voz, se nikakor ne dá, ampak suje in trga, da mu ne more nihče blizo. Robavs sprevidi, da ta vol ni nikdar še vozil in da je moral imeti prej gospodarja, ki ga je drugače krmil, morda ga namenil celó le za pitanje. In res je popraševaje zvedel, da je bil prej na neki grajsčini, pa ga je gospodar prodal zato, ker je bil prehud in se ni bilo nadjati, da bi se tako zredil, kakor je grajsčak mislil.

To je bila zaušnica za Robavs! Vso noč ni spal, ampak premišljeval, kaj bi storil. Nekaj mu je bilo žal za denar, nekaj ga je jezilo, da se je dal tako oslepariti, največ pa se bal posmehovanja vaščanov in za svoje dobro ime, če bi se zvedelo, kaj se mu je zgodilo. Ne, to se ne sme zvedeti, rajše živini od hiše, če prav v zgubo.

Zjutraj ukaže hlapcu, da morata konj in vol biti v hlevu in naj volu dá ovsu ali karkoli, da bo le žrl; sam pa napreže družega konja in se poda na somenj, ki je bil ravno tisti dan v drugem mestu. Tu dobi dva znana mu mešetarja, vsacega posebej. Prvemu pové, da ima konja na prodaj, in mu obljubi par desetakov, če ga mu proda ali pa tudi zamenja, če tudi za vola enake vrednosti; če je malo razločka, tudi doplača. Samo povedati ne sme, čegav da je konj, in kedar bo našel kupca, naj

sam pónj pride, ne pa kupec. Mešetar obljubi, da se bo že potrudil, in dobi petak koj na roko.

Drugemu mešetarju pa reče, da ima na prodaj lepega vola, ki ni še za mesarja; tudi bi ga rad zamenjal za družega enacega ali pa za konja, če bi se vrajmalo, in bi še kaj doplačal. Samo tega bi ne imel rad, da bi se zvedelo, da je vol njegov; naj toraj mešetar pozveduje in kedar najde kupca, pa pride sam po vola. Mešetarju je to všeč in odide s petakom, kakor prvi. Robavs se potem odpelje lajšega srca proti domu.

In glej srečo! Drugi dan že pride mešetar, ki je imel prodati ali zameniti konja, z veselim obrazom in poroča, da konja pač prodati ni mogel, ali da ga je zamenil za lepega vola in da kupec pridá še 25 gld. Kdo je bolj vesel ko Robavs! Brž dá mešetarju konja in mu reče, da obljubljeni mešetnino dobi, ko mu prižene zamenjanega vola. Mešetar odide s konjem.

Zdaj pa drugo srečo! Komaj je ta dobro odšel, kar pride drugi mešetar še bolj veselega obraza in sporoči, da je vola — pač ne prodal — ampak zamenil za lepega konja; le 30 gld. je treba doplačati. Robavs, ves vesel, odpre tružico in odšteje mešetarju 30 gld., ktere ta spravi, potem vzame vola in odide ž njim z obljubo, da bo konja brž drugi dan pripeljal.

„No“ — si oddahne Robavs po vsem tem — „to se mi je posrečilo. Naj bo že kakor koli, slabše živine ne bom dobil, kakor ste ti dve. Pri vsem tem pa v vasi še nihče vedel ne bo za to šušmarijo in moje ime je ohranjeno. Ga pa danes lahko poliček več ruknemo.“

Komaj drugo jutro, ko je nekoliko dalje poležal, vstane, že pride mešetar, kteremu je dal konja, ter reče, da je pripeljal zamenjanega vola, pa ne naravnost sèm, ampak h krčmarju Koširju, kjer se bo potem kupčija popolnem razmotala. Robavs se obleče in se napoti proti Koširju, kar ga sreča drugi mešetar, ki mu tudi naznani, da je zamenjanega konja pripeljal h Koširju. Brdavsu je to prav, zato ga kar zavrne in oba gresta tje. Drugi mešetar že čaka in vsi skup gredo v hlev, kjer sta privezana vol in konj.

Ves radoveden pogleda Robavs — — pa kaj! To ni mogoče! Saj je tam njegov konj in tam njegov vol!

Najprvo hoče zarohneti nad mešetarjema, češ, da sta ga ogoljufala; ko pa se spomni, kako je obema naročil, da imena prodajalca ne sme nobeden povedati, se je pomiril. Brž je tudi uganil, kako je to prišlo, da sta mešetarja njegovi živini drug drugemu prodala, pa ne vedela, kako in kaj. Zato jima plača obljubljeni mešetnino in si da prignati obe živini domu ponoči, da ji drugi ljudje ne vidijo.

Pa to ni nič pomagalo. Kmaló se je zvedelo, kako je Robavs zamenjal konja za vola, pa vola za konja, pri vsem tem pa vendar še oba pri hiši obdržal. S tem je bila — se ve da — tudi njegova slava pri kraji in če bi ga kdo zdaj spomnil na to dogodbo, ne stavljal bi jaz počenega groša, da bi se Robavs ne oziral po kakem porajkeljnu.

Krišpin Krišpovič.

Ne, gospóda moja! Vi ste zmiraj prehudi in preojstri v sodbah odličnih in tudi manjših nemškutarjev in bi vrgli brž v jamo vsacega, ki se slovenski narodnosti vsaj na videz protivnega kaže. Nič boljših misli niste do tistih Slovencev — če so ali ne —, ki mislijo, da se z nemškutarji dá cigumdigati, in zato padejo med dvema stoloma, na ktera se hočejo vsesti, navadno na tla.

Toraj mi je danes zagovarjati dvoje vrste ljudi: nemškutarje in pa švigašvaga Slovence, to je take, ki še zmiraj mislijo, da se z nemškutarji dá narediti kako sporazumljenje.

Akoravno, gospóda, je ta reč težavna in bi zagovora teh čudnih ljudi oboje vrste nihče rad ne prevzel, ker skoro ni nadjati se ne dobre plače ne pravega vspaha, se vendar jaz ne vstrašim tega, marveč prevzamem v zagovor oboje: nemčurje in pa tiste Slovence, ki si hočejo nemškutarje pridobiti s prigovarjanjem ali pa s tem, da v kazino plesat hodijo.

Gospóda moja! Najprvo moram zagovarjati nemčurja. To je rastlina, ki med Slovenci — vsaj na Kranjskem — peša, pojema, se suši in gine, — posebno zdaj, kar ji vlada ne mara več prilivati, kakor je to prej obilno delala. Zato se ne smete čuditi, da vse, kar ima kjer koli, vleče v svoje „glashause“ ali zakotja, tako v hranilnico, kakor v okrajne šolske svete in v druge enake zavode. Če bi kaj tacega ne delala, morila bi sama sebe in ves svet bi ji lahko rekel, da je ob pamet. Morda bote rekli, gospóda, da bi se ti ljudje, katerih čedalje bolj zmanjkuje in katerih bo gotovo tudi res zmanjkalo, po pameti morali sprijazniti in morda celó spojiti s Slovenci. Po pameti pač! Ali, gospóda, ravno zato, ker ti ljudje imajo pamet, in to svojo, iz tega ne more biti nič in tudi nikdar ne bo. Kdaj je že znano, da je nemeč in nemškutar več od Slovence, ki nemški ne zna! Kako se bo toraj ponižal do tega, da bi se sprijaznil ali celó pobratil s Slovence! Saj je Dežman še celó v deželnem zboru rekel, da posel, ki zna nekaj nemški čvekati, je vsaj za dva goldinarja na mesec več vreden od onega, ki nič ne zna; kaj pa še le gospod!

Potlej pa nemčurji še zmiraj ne morejo verjeti, da ne bo prišlo v Avstriji na čelo nemško ali vsaj nemškutarstvo; na to upajo, kakor judje na svojega mesija, in jaz ne morem vsaj zdaj še kar naravnost reči, da je njihovo upanje prazno.

In pri vsem tem — saj Vam je znano, gospóda, kako delajo žabe, kedar se jim glavna mlakuža suši. Kjerkoli je še kak kotel, tje se poženó, tam se nabero in se deró, da je kaj; tam hočejo tudi počakati, da se vélika mlakuža zopet napolni, v ktero bi potem nazaj poskakale. Kdo bo toraj nemčurkim žabam zameril, da se zbirajo v kotlah, ktere še imajo! Saj je znano, da vsaka

žival rada živi, žaba pa še posebno, ker upije še dolgo, če ji prav skreke odrežeš.

Iz teh razlogov, gospóda, Vam bo jasno, zakaj nemčurji tako odločno odbijajo vsako sporazumljenje s Slovenci. „Aut Caesar aut štifelbiks“ — po naše: „vse ali nič“, to je njihovo geslo; in če ne morejo gospodje biti, rajši nič.

Zdaj pridemo do tistih Slovencev, ki so mislili ali morda še mislijo, da se z nemškutarjem dá narediti kako sporazumljenje. Da po vsem tem takih narodnjakov ni še na Studenci, se bo marsikom morda prav čudno zdelo. Toda, gospóda, tako ojstro soditi pa takih sanjačev tudi ne smete. To so dobri ljudje, mehkega srca, ki tu in tam z nemškutarji barantajo, v gostilnici pijo in v kavarni kvartajo, in to zmiraj, če zmaga narodna ali nemčurska stranka. Druge vrste so nekaki domišljivci, ki mislijo, da bodo z močjo svoje zgovornosti nemškutarja z lepo prepričali in spreobrnili. Tretje vrste so pa taki, ki vse potrpe in nemškutarja še bolj obrajtajo, kakor Slovence, ki, če srečajo narodnjaka, ga le kimaje pozdravijo, nemčurju se pa že od daleč in do tal odkrijejo ter govore ž njim nemški, če prav on slovenski zna.

No, gospóda! Takih ljudi mi pa vendar ne bote grajali! Če se nemčurji ali kakoršni ljudje koli morejo sploh s kakim narodom sporazumeti, si boljših ljudi ne morejo poiskati. Slovenec sploh še navajen ni gospodstva, marveč le gospoda, in če sam postane gospod, se ne ve prav kam djati. Zato je najboljša podlaga za tujčevo peto in to posebno tiste tri gori omenjene vrste.

Ali, gospóda, takih ljudi ne preojstro soditi. To so Vam večidel taki, ki gledajo bolj na groš, ko na vse drugo, ki bodo dobro živeli, naj bo pri nas gospodar nemškutar ali narodnjak, ktere toraj drugo ne briga dosti; na križ pribiti ali obesiti za svojo narodnost se tako ne dajo in kedar so z nemčurji v krčmi ali v kavarni, pravijo: „saj je vse skup ena figa.“

Kaj bom dalje besedoval! Po vsem tem Vam je sodba lahka in nadjam se, da bo pravična o obojih.

Pirkar je še deželni šolski nadzornik!

Drobnice.

* Une dni je bilo v Ljubljani nekako čudno na trgu. Ženske namreč prinašajo mleko na prodaj in stojé tam ž njim, da pridejo kupci. Večkrat pa se je opazilo, da je bilo mleko — tam kupljeno, skisano, čeravno je prodajalka zagotovila, da je prineseno naravnost izpod krave. Ker se je bilo to večkrat in več mlekaricam pripetilo, so že nektere mislile, da je zacoprano, le ena, Kosmačeva Micka, ki veliko bere, si je mislila kaj drugega. Slišala je namreč in tudi brala, da utegne pogled nekterih živali škodovati, toraj je sklepal, da je to tudi o ljudeh mogoče. Kakor drugim, se je bilo tudi nji primerilo, da so ji kuharce in gospodinje, ki so kupile mleko od nje, tožile, da se je skisalo ali zagrizlo, čeravno je

Priloga „Brenceljna“ k št. 2.

ona sama doma krave pomolzla pa mleko nesla v mesto, kakor je prišlo izpod krave. Sveta si svoje poštenosti je toraj pazno gledala, kdo memo nje gre, ko stoji na trgu, in če njeno mleko pogleda. In res vidi iti memo gosposke ljudi, med katerimi spozna samo dr. Šraja pa deželne sodnije svetovalca gosp. Čuberja. Ti pogledajo v njen jerbas in glej! prav pri ti priči se mleko v steklenicah (flašah) skisa, da je to kar videti. Zdaj Micka vé, pri čem da je in da mleko postaja kisló in zagrizeno le po pogledih zagrizenih nemškutarjev. To pové vsem drugim mlekarcam, ki brž sklenejo, da bodo svoje jerbase in steklenice koj pokrile, ko bodo zagledale kacega zagrizenega nemškutarja.

* V Trstu je oni dan nekega lahona popadel pes. Komaj pet minut potem se pes stegne in pogine. Ljudje so mislili, da je bil to stekel pes, zato primejo lahona in ga peljejo v bolnišnico. Ravno tako pobero psa in ga peljejo h konjedercu. A glej čudo! Ko pregledujejo popadenega lahona, ne najdejo pri njem nič znamenj stekline, nasprotno pa pri crknem psu v želodcu najdejo hud strup, ki je še le zadnja leta prišel na dan in kteremu se pravi „irredenta“. Ubogi pes pač ni mislil, da bo, ko je šavsnil po lahonu, od njega prejel tak hud strup. — Ta dogodba kaže, kako nevarna je „irredenta“ celó psóm, tem bolj se morajo ljudje ogibati lahonov.

* Petintridesetletnico obhajajo letos Dežmanove „proklete grablje“, ki so nekaj let že tako pozabljene, da skoro nihče več ná-nje ne misli. Bodi toraj s tem ta reč na novo oživljena in v spomin poklicana, ker takega orodja ni bilo in ga ne bo na Kranjskem, kakor so te slavne grablje.

* V neki družbi je bil pogovor o tem, kateri človek bi bil v Ljubljani najtežji. Ugibalo se je sem ter tje, nekteri so povedali o ljudeh, ki tehtajo še čez dva centa in skoro tri. Pa nek mož med njimi je zmiraj majal z glavo in rekel, da ve še težjega človeka. „No, kateri pa bo to?“ — vpraša nazadnje nekdo. „I no, deželni šolski nadzornik Pirkar, ker tega vsi naši deželni in državni poslanci ne morejo vzdigniti.“ — To reče mož, se namuza in gre.

* A. Kako je to, da v ljubljanski fari na Gradu ni ta predpust bilo nobene poroke? — B. Ker imajo svoje neveste v Begunjah na Gorenjskem.

Pirker ist noch Landesschulinspektor!

Razpisane službe.

Služba bistrega človeka, ki bi bil v stanu zvedeti še za kaj, na kar bi se dal naložiti kak davek. Oglasi z naslovom: „Dunajevski, finančni minister na Dunaji.“

Služba kočijaža, ki bi znal že zeló skušenega politikarja voziti po Evropi tako, da bi nikamer ne zadela

se tudi ne zvrnil. Ponudbe z napisom: „Kalnoki, c. k. avstrijski minister unanjih zadev na Dunaji.“

Služba pokopovalca mrličev, posebno političnih. Takih služb je več razpisanih, a tukaj le za Kranjsko, Ljubljano in morda še kak drug kraj. Prosilec mora dokazati, da zna take mrtvece tako pokopati, da ne le na njihovih grobovih ne raste več trava, ampak da se tudi za njimi nič slabega več ne govori. Oglasi z napisom: „Konstitucionalno društvo v Ljubljani“ — morajo biti zapečateni s „prokletimi grabljami“, pa kmalu, ker na tiste, ki bi prišli še le po pogrebu, se ne bo oziralo.

Služba popotnega učitelja, ki bi Pirkarjeve učiteljne nemščine učil. Oglasi z napisom „kuheltajč“ v Ljubljano — saj vsak vé, kam.

Več oslov in bikov, ki bi bili tako neumni, da za druge tovor nosijo in se gredo bost, želijo prav dobri in mogočni ljudje kupiti ali vsaj najeti. Kdor hoče o tem natančneje zvedeti, naj se obrne do „Brenceljna“.

Služba oznanovalca ali „pridigarja“, ki bo Slovenem pripovedoval, da bo že bolje, če prav ne še koj. Ponudbe s spričevali neutrudljive zgovornosti pod naslovom: „E. Taaffe na Dunaji, firma za pomirjenje narodov.“

Služba človeka, ki bi iztirjal vse, kar so „Brenceljnu“ ljudje naročnine dolžni. Pogoji ugodni, zaslužek velikansk, kdor to zna.

Pogovori.

Jaka. Ali si bral, Jože, da je bil na Dunaji rojen otrok, ki je imel dve srci, eno na desni, drugo na levi strani?

Jože. Pa ta otrok živi?

Jaka. Ne, umrl je.

Jože. To je čudno! Jaz poznam veliko ljudi, ki so popolnem brez srca, pa vendar živijo in še dobro.

* * *

Jože. Denarni minister je zopet dobil nekatere ljudi, ki ne plačujejo davka ali ga plačujejo vsaj premalo. Ali si to bral?

Tone. Bral! Pa mene bi veliko bolj veselilo, če bi denarni minister prišel enkrat v državno zbornico s predlogom, da mu naj poslanci povedo, kdo preveč davka plačuje, da se mu odpusti. Novih davkov nakladati ni tako težko, kakor plačevati jih, to kmalu kdo zadene.

* * *

Jaka. To je pa že res nesrečna Avstrija, vsako leto toliko povodenj! Letos jih je bilo zopet vse polno.

Tine. Da, res hudo je to! Najhujše pa — veš li, kaj je pri vsem tem?

Jaka. Da toliko reči vniči in pobere —

Tine. Le našega državnega dolga ne.

Jaka. Res, to je pa najhujša nesreča.

Tine. V Dalmaciji je naredil general Jovanović, da mora biti uradni jezik po vseh uradih nemški.

Tone. Kakšen pa je bil do zdaj?

Tine. Laški.

Tone. No, potlej pa to ni ravno tako hudo za Dalmatince. Laški ali nemški — to je za Slovana toliko, kakor otroku, ki po kruhu upije, pa mu ta prinese kamenja, oni trdih štorov, le kruha nobeden. Jesti ne more ne štor ne kamenja. Dalmatince ne razumi ne laškega, ne nemškega in dokler ne bo vpeljan njegov slovanski jezik v urade, mu je pač eno in isto, kateri drugi je, ni vredno, da bi se jezil še po vrhu.

* * *

Jože. Državna zbornica na Dunaji je toraj sprejela postavbo, da mora vsak, ki hoče kako rokodelstvo ali obrtnijo začeti, tudi dokazati, da jo res zna. To je meni prav všeč.

Tone. Meni tudi. Samo to meni ne gre v glavo, kako bodo nekteri ljudje, med njimi tudi doktorji, dokazali, da znajo ljudi odirati, kajti odiranje je vendar tudi rokodelstvo ali celó obrtnija.

Pred ljubljanskim rotovžem.

Meščan. No, oče Trnovec, ali kar ste že, zakaj pa tako nepremakljivo zrete v rotovž?

Trnovec. Uro gledam na turnu rotovškem.

Meščan. Tako? Vam je li všeč?

Trnovec. Se ve da, pa še kako!

Meščan. Zakaj li?

Trnovec. Ker je popolnem nepristranska, to je: pravična.

Meščan. Ej, kako to mislite? Zakaj je nepristranska?

Trnovec. Ker se ne briga nič za to, ali so na rotovži gospodarji Slovenci ali nemškutarji, ampak — ona gre svojo pot — — zmiraj slabo, to je nikdar prav.

Pirkar je še deželni šolski nadzornik!

Naznanila.

Kuharjem žganja.

Ljubljanski in kranjski nemškutarji sploh so zdaj ob ves um in pogum, da si ne vedo nič pomagati. Zato je imeniten doktor, ki je njih naravo natančno preiskal, spoznal, da jim manjka špirita. Kdor tedaj ima zalogo takega špirita, ki bi tem ljudem pomagal zopet do tega, da bi kaj novega iznašali zoper vlado in Slovence, naj se brž oglasi v kazini ali pa pri dr. Šraju, ker Dežman pravi, da je on že vsega sit in za take reči nič ne plača.

Odgovorni vrednik in izdajatelj Jakob Aléšovec.

bi rad kupil nekdo, ki hoče v Ljubljani kaj veljati, pa drugače ne more storiti, da bi ga ljudje zapazili in o njem govorili. Kdor ima kako prav veliko pasjo mrho, naj jo pripelje v ljubljansko zvezdo (Sternallee), gumpec se bo že koj oglasil pri njem.

Pridnih slovenskih otrok

bi rad pohrustal kolikor mogoče nemški „šulferajn“. Kdor ima takih otrok kaj odveč, naj se oglasi pri načelnistvu tega društva v Ljubljani pod naslovom „Garjev Polde.“

Za ploh vleči

išče tudi letos, kakor že marsiktero leto, več gospodičin dosti močnih in primernih gospodov iz vseh stanov, ker se jim je zopet pripetilo, da se niso mogle omožiti. Gospodje dobé za plačo zagotovilo, da drugo leto ne bo več tega, če bodo le oni hoteli.

Pameti

išče in kupuje več ljudi; kdor je kaj ima odveč in jo hoče prodati, naj se oglasi, „Brencelj“ mu bo povedal, katerim je bo treba.

„Brencelj“ piše:

Gosp. A. F. v T. Kako se nekteri Slovenci v T. in tudi v G. obnašajo, je „Brencelju“ že od prej znano in je dobil tudi več spisov o tem. Zavoljo ljubega miru pa naj bode za danes še tudi Vaš jako izvrsten spis odložen in hranjen za čas, ko bo treba orožja. Hvala lepa zá-nj!

Gosp. F. N. na P. Ne boš! Saj nismo še le danes na svet prišli!

Gosp. P. G. v S. Mogoče, da je tako. Boli pač tistega, katerega zadene, za „Brenceljna“ je pa to tako malo vredno, kakor za njegove bralce. Kaj boljšega pa všeč, ker pero Vaše je zbadljivo.

Gosp. J. N. na K. Bi bilo le za državnega pravdnika, ki take reči potlej zá-se obdrži in še „Brenceljna“ zraven.

Gosp. L. K. v M. Bleiweisove podobe se dobivajo še pri trgovcu gosp. Kolmanu na glavnem trgu prav poceni. Le do njega se obrnite!

Gosp. M. J. v L. Boljše, da take ljudi pri miru pustite, saj nismo vredni, da bi jih kdo na dan in v javnost vlekel.

Vsem drugim, ki so kaj pisali Odgovor po mogočosti pismeno; če ga pa kdo ne dobi, bodi mu znamenje, da je vse v redu in tako, kakor on misli. Vsakemu posebej pisati pa o najboljši volji ne moremo.

 S tem „Brencelj“ naznanja, da bo odslej izhajal 10. in 25. dan vsacega meseca. Priloga „Slovenci v Ameriki“ pride že prihodnjič s primernimi podobami, dobil pa jo bo le, kdor se vsaj do 10. februarja zá-njo oglasi.

„Ljubljanske slike“

in pa

„Petelinov Janez“

se dobivajo še; slike po 60 in 70 kr., povest „Petelinov Janez“ pa po 40 in 50 kr., ravno tako je še nekaj „Koledarja“ in pa „Ričeta iz Žabjeka“ po 20 kr.; vse to pri opravištvu „Brenceljna.“

Tisk Blaznikov v Ljubljani.